

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของครูสังกัดศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปที่ครูสังกัดศึกษาที่สอนวิชาพระพุทธศาสนา จำนวนทั้งสิ้น 413 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 408 ชุด เป็นของครูสังกัดศึกษาที่สอนวิชาพระพุทธศาสนาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 198 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 และเป็นครูสังกัดศึกษาที่สอนวิชาพระพุทธศาสนาในต่างจังหวัด จำนวน 210 ชุด คิดเป็นร้อยละ 97.67 ผู้วิจัยได้คัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์สำหรับใช้ในการวิเคราะห์ จำนวน 396 ชุด และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอน ปรากฏผลการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คิดคำตอบได้เป็นร้อยละแสดงไว้ในตารางที่ 1 ดังต่อไปนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 สถานภาพและข้อมูลของครูสังคมศึกษา

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
1	เพศ		
	ชาย	191	48.23
	หญิง	205	51.77
2	นับถือศาสนา		
	พุทธ	390	98.49
	คริสต์	5	1.26
	อิสลาม	1	0.25
3	อายุ		
	21-25 ปี	26	5.04
	26-30 ปี	79	20.16
	31-35 ปี	101	25.20
	36-40 ปี	67	16.88
	41-45 ปี	63	15.88
	46 ปีขึ้นไป	66	16.63
4	วุฒิสูงสุดทางการศึกษา		
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	38	9.60
	ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	320	80.81
	ปริญญาโท	30	7.58
	สูงกว่าปริญญาโท	8	2.02
5	วิชาเอก		
	ภูมิศาสตร์	56	14.14
	ประวัติศาสตร์	110	27.78
	สังคมศึกษา	230	58.08

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
6	ประสบการณ์ในการสอน		
	1-5 ปี	68	17.17
	6-10 ปี	142	35.86
	11 ปีขึ้นไป	186	46.97
7	เคยผ่านการฝึกอบรมเพิ่มเติมเพื่อการสอน วิชาพระพุทธศาสนาหรือไม่		
	เคย	252	63.64
	ไม่เคย	144	36.36
8	ในหนึ่งสัปดาห์ ท่านมีชั่วโมงสอนทั้งหมด		
	ต่ำกว่า 5 คาบ	25	6.31
	5-9 คาบ	22	5.56
	10-14 คาบ	82	20.71
	15-19 คาบ	215	54.29
	20 คาบขึ้นไป	52	13.13
9	ระดับชั้นที่ทำการสอน		
	มัธยมศึกษาปีที่ 4	127	26.29
	มัธยมศึกษาปีที่ 5	128	26.51
	มัธยมศึกษาปีที่ 6	122	25.26
	ทุกระดับชั้น	106	21.95
10	ปัจจุบันท่านใช้แบบเรียนวิชาพระพุทธศาสนาของ สำนักพิมพ์ใด		
	ไทยวัฒนาพานิช (ท.ว.พ.)	77	14.95
	อักษรเจริญทัศน์ (อ.จ.ท.)	186	36.12
	วัฒนาพานิช (ว.พ.)	252	48.93

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
11	ท่านมีหน้าที่อื่นต้องปฏิบัติในโรงเรียน นอกจากการสอนหรือไม่		
	ไม่มี	123	31.06
	มี	273	68.94
12	ท่านมีวิธีการแสวงหาความรู้ทางด้าน พระพุทธศาสนาวิธีใดบ้าง		
	ศึกษาจากตำราด้วยตนเอง	382	33.96
	สอบถามจากผู้มีความรู้	226	20.09
	อ่านจากวารสารต่าง ๆ	196	17.42
	เข้าศึกษาในสถามันพระพุทธศาสนา	95	8.44
	ฟังรายการวิทยุและฟังเทปธรรมะ	226	20.09
13	ท่านสอนวิชาพระพุทธศาสนาด้วยเหตุผลใด		
	สมัครใจสอนเอง	106	22.84
	มีความรู้เรื่องพระพุทธศาสนา	116	25.00
	สอนชั่วคราว เนื่องจากไม่มีครูผู้สอนวิชานี้		
	โดยเฉพาะ	68	14.66
	ทางโรงเรียนจัดให้สอน	174	37.50

จากตารางที่ 1 สถานภาพและข้อมูลเกี่ยวกับครูสังคัมศึกษา ปรากฏว่าครูสังคัมศึกษา ที่สอนวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 51.77 นับถือพุทธศาสนาร้อยละ 98.49 มีอายุระหว่าง 31-35 ปี ร้อยละ 25.20 มีวุฒิระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่าร้อยละ 80.81 ครูส่วนใหญ่จบการศึกษาวิชาเอกสังคัมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 58.08 มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป ร้อยละ 46.97 ซึ่งเคยผ่านการฝึกอบรมเพิ่มเติม เพื่อการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ร้อยละ 63.64 มีชั่วโมงสอนระหว่าง 15-19 คาบต่อสัปดาห์ ร้อยละ 54.29 ครูสังคัมศึกษาร้อยละ 36.51 สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (ม.5) ปัจจุบันครูสังคัมศึกษา เลือกใช้หนังสือเรียนของสำนักพิมพ์วัฒนาพานิช (ว.พ.) คิดเป็นร้อยละ 48.93 และครูสังคัมศึกษาร้อยละ 68.94 มีหน้าที่อื่นต้องปฏิบัตินอกจากงานด้านการสอน ครูสังคัมศึกษามีวิธีการในการแสวงหาความรู้ทางด้านพุทธศาสนา โดยการศึกษาจากตำราด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 33.96 ส่วนเหตุผลสำหรับครูสังคัมศึกษาที่สอนวิชาพระพุทธศาสนา เพราะทางโรงเรียนจัดให้สอนคิดเป็นร้อยละ 37.50

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นของครูสังคัมศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา
ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในปัญหาด้านการใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอน

ลำดับ	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	การสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของรายวิชา พระพุทธศาสนาทำได้ยาก	3.032	0.872	เป็นปัญหามาก
2	วัตถุประสงค์ของหลักสูตรกำหนดไว้ไม่เจาะจง หรือขัดเจนยากแก่การนำไปใช้เป็นแนวทาง ในการเรียนการสอน	2.661	0.884	เป็นปัญหามาก
3	วัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ยากแก่การ ปฏิบัติให้บรรลุผลได้	2.823	0.876	เป็นปัญหามาก
4	วัตถุประสงค์ของหลักสูตรไม่เหมาะสมกับวัย ของนักเรียน	2.315	0.943	เป็นปัญหาน้อย
5	วัตถุประสงค์ของหลักสูตรไม่สอดคล้องกับ เนื้อหาวิชา	2.166	0.797	เป็นปัญหาน้อย
6	การตั้งวัตถุประสงค์ของบทเรียนให้สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรทำได้ยาก	2.532	0.827	เป็นปัญหาน้อย
7	ครูไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของวิชาพระพุทธศาสนา เพียงพอ	2.386	0.957	เป็นปัญหาน้อย
8	ครูไม่เข้าใจถึงคุณค่าของวัตถุประสงค์ของ การเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา	2.146	0.993	เป็นปัญหาน้อย
9	นักเรียนไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของการเรียน วิชาพระพุทธศาสนา	2.959	0.885	เป็นปัญหามาก
10	หลักสูตรกำหนดเนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนาไว้ไม่ สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น และสังคมในปัจจุบัน	2.623	0.997	เป็นปัญหามาก

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
/ 11	จำนวนหน่วยการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนดไว้ ไม่เหมาะสมกับปริมาณเนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนา	3.035	1.033	เป็นปัญหามาก
/ 12	อัตราเวลาเรียนที่หลักสูตรกำหนดให้ไม่เหมาะสม กับปริมาณเนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนา	2.924	1.055	เป็นปัญหามาก
/ 13	ขาดแคลนเอกสารประกอบหลักสูตรเพื่อใช้ ในการเรียนการสอน	3.242	0.945	เป็นปัญหามาก
	รวม	2.680	0.991	เป็นปัญหามาก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 2 ปรากฏว่า เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวม ครูสังคัมศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในด้านการใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอนว่า เป็นปัญหามาก

เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อ ปรากฏว่า ครูสังคัมศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในด้านการใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอนว่าเป็นปัญหาน้อย ในเรื่องวัตถุประสงค์ของหลักสูตรไม่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน วัตถุประสงค์ของหลักสูตรไม่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา การตั้งวัตถุประสงค์ของบทเรียนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรทำได้ยาก ครูไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของวิชาพระพุทธศาสนาเพียงพอ ครูไม่เข้าใจถึงคุณค่าของวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา แต่ครูสังคัมศึกษามีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหามากในเรื่อง การสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของรายวิชาพระพุทธศาสนาทำได้ยาก วัตถุประสงค์ของหลักสูตรกำหนดไว้ไม่เจาะจงหรือชัดเจนยากแก่การนำไปใช้เป็นแนวทางในการเรียนการสอน วัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ยากแก่การปฏิบัติให้บรรลุผลได้ นักเรียนไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของการเรียนวิชาพระพุทธศาสนา หลักสูตรกำหนดเนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนาไว้ไม่สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นและสังคมในปัจจุบัน จำนวนหน่วยการเรียนและอัตราเวลาเรียนที่หลักสูตรกำหนดไว้ไม่เหมาะสมกับปริมาณเนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนา และขาดแคลนเอกสารประกอบหลักสูตรเพื่อใช้ในการเรียนการสอน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นของครูสังคัมศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา
ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในปัญหาด้านเนื้อหาวิชา

ลำดับ	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	เนื้อหาวิชาไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา	2.316	0.789	เป็นปัญหาน้อย
2	เนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนายากเกินไปไม่ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	2.363	0.938	เป็นปัญหาน้อย
3	เนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนามีความล้าสมัยไม่ สอดคล้องกับสภาพของสังคมในปัจจุบัน	2.108	0.947	เป็นปัญหาน้อย
4	เนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนายากแก่การนำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน	2.111	0.971	เป็นปัญหาน้อย
✓ 5	เนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนาเป็นนามธรรมมาก จึงยากแก่การเรียนการสอนให้เกิดมโนทัศน์ (concept) ที่ถูกต้องได้	2.851	0.988	เป็นปัญหามาก
✓ 6	เนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนาซ้ำซ้อนกับเนื้อหา ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	2.606	0.931	เป็นปัญหามาก
✓ 7	เนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนามีรายละเอียด มากเกินไปเมื่อเปรียบเทียบกับเวลาและหน่วยกิต	2.813	1.026	เป็นปัญหามาก
8	เนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนามีรายละเอียด น้อยเกินไปจนทำให้ขาดความรู้ที่ควรจะได้รับ	2.222	1.051	เป็นปัญหาน้อย
✓ 9	เนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนาเน้นความรู้ความจำ มากกว่าการนำไปปฏิบัติ	2.697	0.946	เป็นปัญหามาก
10	เนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนาขาดความสัมพันธ์ ต่อเนื่องกันในแต่ละระดับชั้นเรียน	2.512	0.937	เป็นปัญหาน้อย

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลำดับ	ข้อความ			ความหมาย
11	เนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนาในเรื่องต่อไปนี้ ครูยังมีความรู้ความเข้าใจไม่เพียงพอ ระดับ ม.4			
11.1	วิเคราะห์พระพุทธประวัติ พระพุทธคุณ และพระพุทธรูป	2.596	1.017	เป็นปัญหามาก ✓
11.2	ผละ 4: ธรรมอันเป็นพลังทำให้ดำเนิน ชีวิตด้วยความมั่นใจและด้วยความ ปลอดภัย	2.438	0.907	เป็นปัญหาน้อย ✓
11.3	อริยวัฑฒิ 5 (ความเจริญอันประเสริฐ): หลักความ เจริญอกงามของอารยชน	2.434	0.898	เป็นปัญหาน้อย
11.4	ธรรมอันเป็นอุดมมงคลสำหรับผู้ปฏิบัติ	2.286	0.967	เป็นปัญหาน้อย
/ 11.5	การฝึกสมาธิ	2.988	1.092	เป็นปัญหามาก ✓
11.6	มารยาท ประเพณี พิธีกรรม	2.500	1.022	เป็นปัญหาน้อย
	ระดับ ม.5			
/ 11.7	ศึกษาและวิเคราะห์พระธรรมวินัย	2.779	0.979	เป็นปัญหามาก
/ 11.8	หลักกรรม	2.798	0.901	เป็นปัญหามาก
/ 11.9	พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์	2.802	0.960	เป็นปัญหามาก
11.10	ธรรมอันเป็นอุดมมงคลสำหรับบุคคลใน สังคม	2.425	1.069	เป็นปัญหาน้อย
	ระดับ ม.6			
11.11	พระสงฆ์ในพระพุทธศาสนา	2.520	1.012	เป็นปัญหาน้อย
11.12	สาราณียกรรม 6: (หลักการสร้าง ความสามัคคี)	2.438	0.981	เป็นปัญหาน้อย
11.13	อปปริหานิยกรรม 7: ธรรมอันเป็นเหตุ ให้ปราศจากความเสื่อม	2.467	0.935	เป็นปัญหาน้อย

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลำดับ	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
11.14	อคติ 5: ความลำเอียง	2.323	1.013	เป็นปัญหาน้อย
11.15	ทศพิธราชธรรม: ธรรมสำหรับผู้นำ	2.323	0.958	เป็นปัญหาน้อย
11.16	ธรรมอันเป็นอุดมมงคลสำหรับ พุทธศาสนิกชน	2.422	1.001	เป็นปัญหาน้อย
11.17	พระพุทธศาสนาอันเป็นหลักในการดำเนิน ชีวิตของบุคคลและสังคม	2.459	1.019	เป็นปัญหาน้อย
/ 11.18	ปัญหาและการฝึกปัญหา (เน้นแนวปฏิบัติ ตามหลักสติปัญญา)	3.094	0.922	เป็นปัญหามาก
12	เนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนาในหนังสือเรียน ปัจจุบันมีความบกพร่องและไม่ถูกต้อง	2.618	0.961	เป็นปัญหามาก
✓ 13	สำนวนที่ใช้ในหนังสือเรียนอ่านแล้วเข้าใจยาก ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน	2.757	0.852	เป็นปัญหามาก
✓ 14	คำศัพท์ที่ใช้ในหนังสือเรียนอ่านแล้วเข้าใจยาก ทำให้ขาดความสนใจ	2.856	0.892	เป็นปัญหามาก
✓ 15	เนื้อเรื่องขาดการยกตัวอย่างอุปมาอุปมัย ที่จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจธรรมะแต่ละข้อ ได้ถูกต้อง	3.065	0.906	เป็นปัญหามาก
	รวม	2.550	0.996	เป็นปัญหาน้อย

จากตารางที่ 3 ปรากฏว่าเมื่อพิจารณาโดยส่วนรวม ครูสังคัมศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในด้านเนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนาว่า เป็นปัญหาน้อย

เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อ ปรากฏว่า ครูสังคัมศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในด้านเนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนา เป็นปัญหาน้อยในเรื่อง เนื้อหาวิชาไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา เนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนายากเกินไปไม่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนามีความล้าสมัยไม่สอดคล้องกับสภาพของสังคมในปัจจุบัน เนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนายากแก่การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน เนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนามีรายละเอียดน้อยเกินไปจนทำให้ขาดความรู้ที่ควรจะได้รับ เนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนาขาดความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันในแต่ละระดับชั้นเรียน นอกจากนั้นครูสังคัมศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 (ม.4) ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องพระ 4 อริยวัฑฒิ 5 ธรรมอันเป็นอุดมมงคลสำหรับผู้ปฏิบัติ มารยาท ประเพณี พิธีกรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (ม.5) ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องธรรมอันเป็นอุดมมงคลสำหรับบุคคลในสังคม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (ม.6) ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่อง พระสงฆ์ในพระพุทธศาสนา สาราณียกรรม 6 อปริหานิยกรรม 7 อคติ 5 ทศพิทธราชธรรม ธรรมอันเป็นอุดมมงคลสำหรับพุทธศาสนิกชน พระพุทธศาสนาอันเป็นหลักในการดำเนินชีวิตของบุคคลและสังคม แต่ครูสังคัมศึกษามีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหามากในเรื่อง เนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนาเป็นนามธรรมมากจึงยากแก่การเรียนการสอนให้เกิดมโนทัศน์ที่ถูกต้องได้ เนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนาซ้ำซ้อนกับเนื้อหาวิชาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนามีรายละเอียดมากเกินไป เมื่อเปรียบเทียบกับ เวลาและหน่วยกิต เนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนา เน้นความรู้ความจำมากกว่าการนำไปปฏิบัติ เนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนาในหนังสือเรียนปัจจุบันมีความบกพร่องและไม่ถูกต้อง ส่วนวันที่ใช้ในหนังสือเรียนอ่านแล้ว เข้าใจยากทำให้เกิดความ เบื่อหน่ายในการเรียน คำศัพท์ที่ใช้ในหนังสือเรียนอ่านแล้ว เข้าใจยากทำให้เกิดความสนใจ เนื้อหาเรื่องขาดการยกตัวอย่างอุปมาอุปมัยที่จะช่วยให้นักเรียน เข้าใจธรรมะแต่ละข้อได้ถูกต้อง นอกจากนั้นครูสังคัมศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (ม.4) ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวิเคราะห์พระพุทธประวัติ

พระพุทธคุณ และพระพุทธจริยา การฝึกสมาธิ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ (ม.๕) ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการศึกษาและวิเคราะห์พระธรรมวินัย หลักกรรม พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ (ม.๖) ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องปัญญาและการฝึกปัญญา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา
ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ลำดับ	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
✓ 1	ครูขาดความรู้และประสบการณ์ในการสอนวิชา พระพุทธศาสนา	3.027	0.944	เป็นปัญหามาก
2	ครูไม่มีเวลาในการเตรียมการสอน	2.431	0.958	เป็นปัญหาน้อย
3	ครูไม่มีเวลาว่างสำหรับศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ในการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนา	2.517	0.915	เป็นปัญหาน้อย
✓ 4	ครูไม่สามารถเลือกกิจกรรมที่กระตุ้นให้นักเรียน เกิดความสนใจและเกิดภาพพจน์ในการเรียน	2.886	0.987	เป็นปัญหามาก
✓ 5	ครูมีความรู้พื้นฐานไม่เพียงพอในการสอน เนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนา	2.843	1.001	เป็นปัญหามาก
6	ครูไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียน ทั้งในและนอกห้องเรียน	2.143	0.974	เป็นปัญหาน้อย
7	ครูไม่เห็นความสำคัญของวิชาพระพุทธศาสนา จึงสอนอย่างไม่ตั้งใจ	1.972	1.007	เป็นปัญหาน้อย
8	นักเรียนไม่เห็นความสำคัญของวิชา พระพุทธศาสนาจึงไม่สนใจในการเรียน	3.121	0.917	เป็นปัญหามาก
9	ครู-อาจารย์ และนักเรียนเคยชินกับการสอน แบบบรรยายมากกว่าการสอนแบบอื่น	3.005	0.888	เป็นปัญหามาก
✓ 10	ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้วิธีสอน แบบใหม่ ๆ เช่น ชุดการสอน การสอนแบบ สืบสอบ (Inquiry) สถานการณ์จำลอง	2.876	0.934	เป็นปัญหามาก
11	การกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมใน การเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาทำได้ยาก	2.800	0.858	เป็นปัญหามาก

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับ	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
12	ครูขาดความสามารถในการนำเอาเหตุการณ์ ปัจจุบันมาสัมพันธ์กับการเรียนการสอนวิชา พระพุทธศาสนา	2.335	0.941	เป็นปัญหาน้อย
13	ครูขาดเทคนิคในการจัดกิจกรรมการเรียนการ สอนให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องในแต่ละบทเรียน	2.272	0.886	เป็นปัญหาน้อย
14	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุ วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของบทเรียนที่กำหนด ไว้ทำได้ยาก	2.899	0.811	เป็นปัญหามาก
15	การกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม การเรียนการสอนทำได้ยาก	2.793	0.855	เป็นปัญหามาก
16	ครูขาดความสามารถในการกระตุ้นให้นักเรียน ได้คิดวิพากษ์วิจารณ์และแสดงความคิดเห็น อย่างเสรี	2.477	0.895	เป็นปัญหาน้อย
17	การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติจริง ทำได้ยาก เช่น การสวดมนต์ไหว้พระ การฝึกสมาธิ	2.404	1.090	เป็นปัญหาน้อย
18	ขาดความร่วมมือจากฝ่ายบริหาร คณะครู- อาจารย์ และนักเรียนในการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร	2.631	0.965	เป็นปัญหามาก
19	ขาดความร่วมมือจากผู้ปกครองนักเรียน ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น การพา ไปทัศนศึกษานอกสถานที่ ฯลฯ	2.661	0.925	เป็นปัญหามาก
	รวม	2.660	0.977	เป็นปัญหามาก

จากตารางที่ 4 ปรากฏว่า เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมครูสังคมีศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาว่า เป็นปัญหามาก

เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อ ปรากฏว่า ครูสังคมีศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา เป็นปัญหาน้อยในเรื่องครูไม่มีเวลาในการเตรียมการสอน ครูไม่มีเวลาว่างสำหรับศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนา ครูไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ครูไม่เห็นความสำคัญของวิชาพระพุทธศาสนาจึงสอนอย่างไม่ตั้งใจ ครูขาดความสามารถในการนำเอาเหตุการณ์ปัจจุบันมาสัมพันธ์กับการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ครูขาดเทคนิคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องในแต่ละบทเรียน ครูขาดความสามารถในการกระตุ้นให้นักเรียนได้คิดวิพากษ์วิจารณ์และแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติจริงทำได้ยาก แต่ครูสังคมีศึกษามีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหามากในเรื่องครูขาดความรู้และประสบการณ์ในการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ครูไม่สามารถเลือกกิจกรรมที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจและเกิดภาพพจน์ในการเรียน ครูมีความรู้พื้นฐานไม่เพียงพอในการสอนเนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนา นักเรียนไม่เห็นความสำคัญของวิชาพระพุทธศาสนาจึงไม่สนใจในการเรียน ครู-อาจารย์ และนักเรียน เคยชินกับการสอนแบบบรรยายมากกว่าการสอนแบบอื่น ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้วิธีการสอนแบบใหม่ ๆ การกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาทำได้ยาก การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของบทเรียนที่กำหนดไว้ทำได้ยาก การกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนทำได้ยากและขาดความร่วมมือจากฝ่ายบริหาร คณะครู-อาจารย์ ผู้ปกครองและนักเรียนในการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นของครูสังคมนตรีเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา
ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในปัญหาด้านการใช้สื่อการสอนและแหล่งวิชาการ

ลำดับ	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	โรงเรียนไม่มีอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนวิชา พระพุทธศาสนาอย่างเพียงพอ	3.000	0.946	เป็นปัญหามาก
2	โรงเรียนไม่มีห้องปฏิบัติการเพื่อฝึกกิจกรรม พุทธศาสนา เช่น ห้องฝึกสมาธิ	2.558	1.236	เป็นปัญหามาก
3	ครูมีความรู้และทักษะไม่เพียงพอในการสร้าง สื่อการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา	2.830	0.868	เป็นปัญหามาก
4	ครูมีความรู้และทักษะไม่เพียงพอในการใช้สื่อ การสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนา	2.643	0.858	เป็นปัญหามาก
5	ครูไม่มีความรู้เรื่องแหล่งวิชาการต่าง ๆ เกี่ยวกับ พระพุทธศาสนา	2.335	0.936	เป็นปัญหาน้อย
6	การเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการผลิต สื่อการสอน ทำได้ยากเพราะมีเวลาจำกัด	3.199	0.884	เป็นปัญหามาก
7	สภาพห้องเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการใช้สื่อการสอน ประเภทเครื่องฉายและเครื่องเสียง	2.873	1.057	เป็นปัญหามาก
8	ห้องสมุดมีเอกสารเพื่อการศึกษาค้นคว้าประกอบ การเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาไม่เพียงพอ	3.042	0.911	เป็นปัญหามาก
9	นักเรียนขาดแคลนหนังสือเรียน ในการเรียน การสอนวิชาพระพุทธศาสนา	2.800	1.071	เป็นปัญหามาก
10	คู่มือครู และเอกสารประกอบการสอนวิชา พระพุทธศาสนาไม่เพียงพอ	3.075	0.921	เป็นปัญหามาก
11	ขาดแคลนสื่อการสอนในด้านโสตทัศนศึกษา เช่น แผ่นภาพ สไลด์ เทป ภาพยนตร์ แผ่นโปร่งใส ฯลฯ	3.272	0.830	เป็นปัญหามาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลำดับ	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
12	ไม่ได้รับความร่วมมือจากแหล่งวิชาการเพื่อใช้ สื่อการสอนประกอบการเรียนการสอนวิชา พระพุทธศาสนา	2.704	0.911	เป็นปัญหามาก
13	มีเวลาจำกัด ทำให้การออกไปใช้แหล่งวิชาการ ของชุมชน เพื่อประกอบการเรียนการสอนวิชา พระพุทธศาสนาไม่เพียงพอ	3.338	0.760	เป็นปัญหามาก
14	ไม่กำหนดวัตถุประสงค์ของการนิมนต์พระภิกษุสงฆ์ มาสอนแทนครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนาให้ชัดเจน ทำให้การสอนไม่ได้ผลเท่าที่ควร	2.926	0.955	เป็นปัญหามาก
15	โรงเรียนขาดครูที่ได้รับการเตรียมตัวให้ สามารถสอนวิชาพระพุทธศาสนาโดยตรง	3.113	0.970	เป็นปัญหามาก
16	โรงเรียนขาดวิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถ ในการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา	3.020	0.957	เป็นปัญหามาก
	รวม	2.921	0.982	เป็นปัญหามาก

จากตารางที่ 5 ปรากฏว่า เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวม ครูสังคัมศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในด้านการใช้สื่อการสอนและแหล่งวิชาการวิชาพระพุทธศาสนาว่า เป็นปัญหามาก

เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อ ปรากฏว่า ครูสังคัมศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในด้านการใช้สื่อการสอนและแหล่งวิชาการวิชาพระพุทธศาสนาเป็นปัญหาน้อยในเรื่อง ครูไม่มีความรู้เรื่องแหล่งวิชาการต่าง ๆ เกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนา แต่ครูสังคัมศึกษามีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหามากในเรื่องโรงเรียนไม่มีอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาอย่างเพียงพอ โรงเรียนไม่มีห้องปฏิบัติการเพื่อฝึกกิจกรรมพุทธศาสนา เช่น ห้องฝึกสมาธิ ครูมีความรู้และทักษะไม่เพียงพอในการสร้างสื่อการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ครูมีความรู้และทักษะไม่เพียงพอในการใช้สื่อการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนา การเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อการสอนทำได้ยากเพราะมีเวลาจำกัด สภาพห้องเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการใช้สื่อการสอนประเภท เครื่องฉายและ เครื่องเสียง ห้องสมุดมีเอกสารเพื่อการศึกษาค้นคว้าประกอบการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาไม่เพียงพอขาดแคลนสื่อการสอนในด้านโสตทัศนศึกษา ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากแหล่งวิชาการเพื่อใช้สื่อการสอนประกอบการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา มีเวลาจำกัดทำให้การออกไปใช้แหล่งวิชาการของชุมชนเพื่อประกอบการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาไม่เพียงพอ ไม่กำหนดวัตถุประสงค์ของการนิมนต์พระมาสอนแทนครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนาให้ชัดเจน ทำให้การสอนไม่ได้ผลเท่าที่ควร โรงเรียนขาดครูที่ได้รับการเตรียมตัวให้สามารถสอนวิชาพระพุทธศาสนาโดยตรง และโรงเรียนขาดวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถในการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา

ตารางที่ 6 ความคิด เห็นของครูสังคัมศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา
ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในปัญหาด้านการวัดและการประเมินผล

ลำดับ	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ไม่สามารถวัดและประเมินผลตามวัตถุประสงค์ ของหลักสูตร	2.608	0.848	เป็นปัญหามาก
2	การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอน ให้บรรลุวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของบทเรียน แต่ละบทเรียนทำได้ยาก	2.787	0.845	เป็นปัญหามาก
3	การวัดและการประเมินผล เน้นความรู้ความจำ ของนักเรียนมากกว่าการปฏิบัติทำให้ไม่บรรลุ วัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนครบทุกด้าน	3.007	0.846	เป็นปัญหามาก
4	การวัดและการประเมินผลในด้านพัฒนาการทาง ทักษะของวิชาพระพุทธศาสนาแก่นักเรียนทำได้ยาก	2.994	0.817	เป็นปัญหามาก
5	การวัดและการประเมินผลในด้านพัฒนาการ ทางเจตคติของวิชาพระพุทธศาสนาแก่นักเรียน ทำได้ยาก	3.068	0.828	เป็นปัญหามาก
6	ไม่สามารถแบ่งสัดส่วนของคะแนนในการวัดและ การประเมินผลภาคความรู้และภาคปฏิบัติให้ เหมาะสม	2.393	0.912	เป็นปัญหาน้อย
7	ไม่สามารถประเมินผลการนำความรู้ไปประยุกต์ ใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน	2.813	0.996	เป็นปัญหามาก
8	การวัดและการประเมินผล โดยการสังเกตนักเรียน ในการเข้าร่วมกิจกรรมในห้องเรียน ทำได้ยาก เพราะเวลามีจำกัด	2.830	0.927	เป็นปัญหามาก
9	การวัดและการประเมินผล โดยการสังเกตนักเรียน ต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร ทำได้ยาก	2.782	0.901	เป็นปัญหามาก

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับ	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
10	ขาดความรู้เกี่ยวกับเทคนิคในการวัดและการประเมินผลแบบต่าง ๆ	2.593	0.896	เป็นปัญหามาก
11	ครูไม่สามารถติดตามผลพฤติกรรมของนักเรียนได้อย่างทั่วถึง	3.219	0.814	เป็นปัญหามาก
12	การวัดการสอนซ่อมเสริมนักเรียนที่สอบไม่ผ่าน วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของหลักสูตร ทำได้ยาก เพราะไม่มีเวลาเพียงพอ	2.876	0.918	เป็นปัญหามาก
	รวม	2.831	0.906	เป็นปัญหามาก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 6 ปรากฏว่า เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวม ครูสังคัมศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในด้านการวัดและการประเมินผลวิชาพระพุทธศาสนาว่า เป็นปัญหามาก

เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อ ปรากฏว่า ครูสังคัมศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในด้านการวัดและการประเมินผลวิชาพระพุทธศาสนา เป็นปัญหาน้อยในเรื่องครูไม่สามารถแบ่งสัดส่วนของคะแนนในการวัดการประเมินผลภาคความรู้และภาคปฏิบัติให้เหมาะสม แต่ครูสังคัมศึกษามีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหามากในเรื่องตัวครูไม่สามารถวัดและประเมินผลได้ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรการวัดและการประเมินผล การเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรมของบทเรียนแต่ละบทเรียนทำได้ยาก การวัดและการประเมินผล เน้นความรู้ความจำของนักเรียนมากกว่า การปฏิบัติทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนครบทุกด้าน การวัดและการประเมินผล ในด้านการพัฒนาการทางทักษะ เจตคติของวิชาพระพุทธศาสนาแก่นักเรียนทำได้ยาก ไม่สามารถประเมินผลการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน การวัดและการประเมินผล โดยการสังเกตนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมในห้องเรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตรทำได้ยาก เพราะมีเวลาจำกัด ครูขาดความรู้และเทคนิคในการวัดและการประเมินผลแบบต่าง ๆ ครูไม่สามารถติดตามผลพฤติกรรมของนักเรียนได้อย่างทั่วถึง และการวัดผลการสอนซ่อมเสริม นักเรียนที่สอบไม่ผ่านวัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรมของหลักสูตรทำได้ยาก เพราะมีเวลาไม่เพียงพอ

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านหลักสูตร วิชาพระพุทธศาสนาระหว่างครูสังคัมศึกษาที่ทำการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานครกับในต่างจังหวัด ระหว่างครูสังคัมศึกษาที่ได้รับกับที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติม เพื่อการสอนวิชาพระพุทธศาสนาและครูสังคัมศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน

ลำดับ	ข้อความ	ปัจจุบันทำการสอน					ไม่เคยผ่าน		เคยผ่าน		t	ประสบการณ์ในการสอน					
		ต่างจังหวัด		กรุงเทพมหานคร		t	การอบรม		การอบรม			t	11 ปีขึ้นไป		6-10 ปี		t
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1.	การสอนให้บรรลುವัตถุประสงค์ของรายวิชาพระพุทธศาสนา ทำได้ยาก	3.091	0.856	2.968	0.886	1.410	3.108	0.768	2.987	0.926	1.322	3.069	1.895	3.027	0.759	0.449	
2.	วัตถุประสงค์ของหลักสูตร กำหนดไว้ไม่เจาะจง หรือชัดเจน ยากแก่การนำไปใช้เป็นแนวทางในการเรียนการสอน	2.715	0.914	2.603	0.848	1.266	2.693	0.888	2.642	0.882	0.552	2.702	0.899	2.671	0.811	0.325	
3.	วัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ยากแก่การปฏิบัติ ให้บรรลุผลได้	2.874	0.855	2.767	0.898	1.223	2.884	0.840	2.787	0.895	1.058	2.851	0.877	2.825	0.850	0.273	
4.	วัตถุประสงค์ของหลักสูตรไม่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	2.260	0.980	2.571	0.919	-3.261*	2.421	1.013	2.253	0.895	1.710	2.478	0.904	2.202	0.915	2.770*	
5.	วัตถุประสงค์ของหลักสูตรไม่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	2.106	0.787	2.232	0.804	1.589	2.176	0.791	2.160	0.802	0.193	2.207	0.804	2.237	0.768	1.701	
6.	การตั้งวัตถุประสงค์ของบทเรียนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของหลักสูตรทำได้ยาก	2.536	0.822	2.529	0.835	0.085	2.585	0.748	2.502	0.871	0.956	2.638	0.831	2.475	0.787	1.845	
7.	ครูไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของวิชาพระพุทธศาสนาเพียงพอ	2.430	1.018	2.338	0.888	0.955	2.551	0.937	2.289	0.957	2.628*	2.329	1.001	2.489	0.838	-1.566	

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ลำดับ	ข้อความ	ปัจจุบันทำการสอน				ไม่เคยผ่าน		เคยผ่าน		t	ประสบการณ์ในการสอน				t	
		ต่างจังหวัด		กรุงเทพมหานคร		การอบรม		การอบรม			11 ปีขึ้นไป		6-10 ปี			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
8.	ครูไม่เข้าใจถึงคุณค่าของวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน วิชาพระพุทธศาสนา	2.241	1.061	2.042	0.904	2.014	2.251	1.005	2.080	0.984	1.646	2.164	1.108	2.195	0.868	-0.283
9.	นักเรียนไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของการเรียนวิชา พระพุทธศาสนา	3.093	0.861	2.878	0.905	1.661	2.115	0.915	2.675	0.912	2.692*	2.829	0.903	3.104	0.628	-2.880*
10.	หลักสูตรกำหนด เนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนาไม่สอดคล้องกับ สภาพและความต้องการของท้องถิ่นและสังคมในปัจจุบัน	2.761	0.979	2.571	1.016	1.004	2.727	0.962	2.562	0.014	1.587	2.728	0.945	2.741	0.978	-0.118
11.	จำนวนหน่วยการเรียนที่หลักสูตรกำหนดไม่เหมาะสมกับ ปริมาณเนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนา	3.062	1.047	3.005	1.018	0.556	2.782	1.030	3.184	1.007	-3.792*	3.127	0.978	2.867	1.063	2.340
12.	อัตราเวลาเรียนที่หลักสูตรกำหนดให้ไม่เหมาะสมกับปริมาณ เนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนา	2.968	1.044	2.878	1.067	1.202	2.741	1.050	0.032	1.050	-2.738*	2.962	1.025	2.832	1.088	1.141
13.	ขาดแคลนเอกสารประกอบหลักสูตรเพื่อใช้ในการเรียน การสอน	3.434	0.855	3.031	0.994	4.203*	2.248	0.865	3.180	0.985	1.640	3.191	0.973	3.279	0.891	-0.858
	รวม	2.725	1.006	2.624	0.979	3.656*	2.695	0.952	2.613	0.994	2.918*	2.714	0.983	2.688	0.949	0.436

$p^* < 0.01$

$n_1 = 207$

$n_2 = 189$

$n_1 = 144$

$n_2 = 252$

$n_1 = 142$

$n_2 = 186$

จากตารางที่ 7 ปรากฏว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังคัมศึกษาที่สอนโรงเรียนในต่างจังหวัดกับครูสังคัมศึกษาที่สอนโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อปรากฏว่าความคิดเห็นของครูสังคัมศึกษาส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ยกเว้นความคิดเห็นในเรื่องวัตถุประสงค์ของหลักสูตรไม่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน และขาดแคลนเอกสารประกอบหลักสูตรเพื่อใช้ในการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมกับครูที่ได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติม เพื่อการสอนวิชาพระพุทธศาสนา เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อปรากฏว่า ความคิดเห็นของครูสังคัมศึกษาส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 แต่ปัญหาในเรื่องที่ครูไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของวิชาพระพุทธศาสนา นักเรียนไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของการเรียนวิชาพระพุทธศาสนา จำนวนหน่วยการเรียนและอัตราเวลาเรียนที่หลักสูตรกำหนดให้ไม่เหมาะสมกับปริมาณเนื้อหาวิชาครูสังคัมศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังคัมศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนระหว่าง 6-10 ปี กับครูสังคัมศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป เกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตร ปรากฏว่า ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อ ปรากฏว่าความคิดเห็นของครูสังคัมศึกษาส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 แต่ปัญหาในเรื่องวัตถุประสงค์ของหลักสูตรไม่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน และนักเรียนไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของวิชาพระพุทธศาสนาครูสังคัมศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบความคิด เห็น เกี่ยวกับปัญหาด้าน เนื้อหาวิชา วิชาพระพุทธศาสนา ระหว่างครูสังคัมภีษาที่ทำการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานครกับในต่างจังหวัด ระหว่างครูสังคัมภีษาที่ได้รับกับที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติม เพื่อการสอนวิชาพระพุทธศาสนาและครูสังคัมภีษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน

ลำดับ	ข้อความ	ปัจจุบันทำการสอน				ไม่เคยผ่าน				เคยผ่าน				ประสบการณ์ในการสอน			
		ต่างจังหวัด		กรุงเทพมหานคร		การอบรม		การอบรม		11 ปีขึ้นไป		6-10 ปี		t			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	t	
1.	เนื้อหาวิชาไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา	2.319	0.776	2.328	0.804	-0.237	2.380	0.779	2.281	0.793	1.206	2.367	0.793	2.321	0.708	0.545	
2.	เนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนายากเกินไปไม่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	2.454	0.932	2.264	0.936	2.028	2.523	0.895	2.269	0.891	2.604*	2.382	0.976	2.348	0.874	0.325	
3.	เนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนามีความล้าสมัยไม่สอดคล้องกับสภาพของสังคมในปัจจุบัน	2.140	0.977	2.074	0.913	0.756	2.258	0.951	2.020	0.935	2.413	2.031	0.941	2.095	0.905	-0.614	
4.	เนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนายากแก่การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	2.082	0.989	2.142	0.954	0.623	2.278	0.974	2.012	0.952	2.577*	2.111	0.993	2.160	0.946	-0.460	
5.	เนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนาเป็นนามธรรมมาก จึงยากแก่การเรียนการสอนให้เกิดมโนคติ (concept) ที่ถูกต้องได้	2.864	0.990	2.833	0.989	0.311	2.933	0.930	2.799	1.019	1.324	2.781	0.997	2.837	0.972	-1.435	
6.	เนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนาเข้าขั้นกับเนื้อหาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	2.608	0.963	2.603	0.896	0.058	2.662	0.909	2.569	0.945	0.955	2.590	0.934	2.748	0.891	-1.514	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ลำดับ	ข้อความ	ปัจจุบันทำการสอน			ไม่เคยผ่าน		เคยผ่าน		t	ประสบการณ์ในการสอน						
		ต่างจังหวัด		t	การอบรม		การอบรม			11 ปีขึ้นไป		6-10 ปี		t		
		\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
7.	เนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนามีรายละเอียดมากเกินไปเมื่อเปรียบเทียบกับ เวลาและหน่วยกิต	2.879	1.046	2.740	1.000	11.080*	2.734	1.035	2.859	1.020	1.158	2.888	1.020	2.650	1.008	2.144
8.	เนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนามีรายละเอียดน้อยเกินไปจนทำให้ขาดความรู้ที่ควรจะได้รับ	2.318	1.177	2.116	1.014	1.931	2.235	1.032	2.213	1.065	0.203	2.218	1.064	2.300	1.021	-0.720
9.	เนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนา เน้นความรู้ความจำมากกว่าการนำไปปฏิบัติ	2.835	0.758	2.693	0.934	1.683	2.625	0.930	2.738	0.954	-1.139	2.744	0.912	2.552	0.844	1.988
10.	เนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนาขาดความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันในแต่ละระดับชั้นเรียน	2.782	1.205	2.544	0.907	2.213	2.602	0.920	2.461	0.945	1.434	2.574	0.858	2.468	0.854	0.904
11.	เนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนาในเรื่องต่อไปนี้ ครูยังมีความรู้ความเข้าใจไม่เพียงพอ															
	ระดับ ม.4															
	11.1 วิเคราะห์พระพุทธประวัติ พระพุทธคุณ และพระพุทธรูป	2.635	1.028	2.517	0.995	1.186	2.651	0.936	2.554	1.076	0.900	2.544	1.073	2.573	0.940	-0.253

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ลำดับ	ข้อความ	ปัจจุบันทำการสอน				ไม่เคยผ่าน				เคยผ่าน				ประสบการณ์ในการสอน			
		ต่างจังหวัด		กรุงเทพมหานคร		การอบรม		การอบรม		11 ปีขึ้นไป		6-10 ปี					
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	t	
11.2	ผล 4: ธรรมอันเป็นพลังทำให้ดำเนินชีวิตด้วยความ มั่นใจและด้วยความปลอดภัย	2.468	0.873	2.376	0.975	0.993	2.714	0.817	2.278	0.897	4.773*	2.374	0.978	2.235	0.904	1.330	
11.3	อริยวัฑฒิ 5 (ความเจริญอันประเสริฐ): หลัก ความเจริญงอกงามของอารยชน	2.491	0.880	2.317	0.928	1.921	2.660	0.844	2.272	0.910	4.178*	2.357	0.987	2.505	0.813	-1.493	
11.4	ธรรมอันเป็นอุดมมงคลสำหรับผู้ปฏิบัติ	2.293	0.979	2.294	0.949	-0.113	2.446	0.957	2.164	0.961	2.800*	2.268	1.016	2.280	0.852	-0.122	
11.5	การฝึกสมาธิ	2.994	0.012	2.976	1.079	0.162	3.098	1.030	2.904	1.134	1.688	3.967	1.100	3.022	1.033	-0.468	
11.6	มรรยาท ประเพณี พิธีกรรม	2.468	1.037	2.564	0.993	-0.948	2.539	1.030	2.369	0.966	1.626	2.439	0.993	2.460	0.930	-0.204	
ระดับ ม.5																	
11.7	ศึกษาและวิเคราะห์พระธรรมวินัย	2.810	0.938	2.820	0.995	-0.102	2.963	0.922	2.707	0.969	2.557	2.701	0.995	2.930	0.890	-2.189	
11.8	หลักกรรม	2.867	0.924	2.670	0.847	2.222	2.954	0.854	2.702	0.913	2.689*	2.814	0.992	2.870	0.799	-0.581	
11.9	พระพุทศศาสนากับวิทยาศาสตร์	2.752	0.992	2.893	0.897	-1.431	2.871	0.919	2.754	0.991	1.156	2.814	0.965	2.710	1.112	0.924	
11.10	ธรรมอันเป็นอุดมมงคลสำหรับบุคคลในสังคม	2.379	1.077	2.510	1.054	-1.230	2.620	1.047	2.293	1.067	2.936*	2.556	1.084	2.410	1.045	1.252	

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ลำดับ	ข้อความ	ปัจจุบันทำการสอน				ไม่เคยผ่าน		เคยผ่าน		t	ประสบการณ์ในการสอน					
		ต่างจังหวัด		กรุงเทพมหานคร		การอบรม		การอบรม			11 ปีขึ้นไป		6-10 ปี		t	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ระดับ ม.๑																
11.11	พระสงฆ์ในพระพุทธศาสนา	2.459	1.006	2.638	1.019	-1.768	2.531	0.950	2.502	1.056	0.280	2.601	0.997	2.405	0.980	1.811
11.12	สาราณียกรรม ๘: (หลักการสร้างความสามัคคี)	2.428	0.996	2.457	1.015	-0.295	2.505	0.921	2.395	1.018	0.060	2.463	0.985	2.481	0.931	0.168
11.13	อปริหาณียกรรม 7: ธรรมอันเป็นเหตุให้ปราศจาก ความเสื่อม	2.441	0.920	2.518	0.967	-0.817	2.717	0.881	2.355	0.966	3.689*	2.447	0.951	2.379	0.978	0.639
11.14	อคติ 4: ความลำเอียง	2.335	1.005	2.301	1.032	0.336	2.474	0.947	2.224	1.045	2.356	2.357	1.033	2.367	0.908	-0.097
11.15	ทศพิธราชธรรม: ธรรมสำหรับผู้นำ	2.279	0.916	2.409	1.036	-1.333	2.462	0.847	2.241	1.017	2.099	2.374	0.986	2.291	0.674	0.808
11.16	ธรรมอันเป็นอุดมมงคลสำหรับพุทธศาสนิกชน	2.360	0.990	2.542	1.015	-1.825	2.589	0.893	2.315	1.053	2.609*	2.471	1.010	2.379	0.937	0.854
11.17	พระพุทธศาสนาอันเป็นหลักในการดำเนินชีวิต ของบุคคลและสังคม	2.434	0.998	2.506	1.603	-0.691	2.621	0.877	2.355	1.090	2.485	2.487	1.011	2.481	0.985	0.062
11.18	ปัญญาและการฝึกปัญญา (เน้นแนวปฏิบัติตามหลัก สติปัญญา)	3.124	0.906	3.036	0.955	0.947	3.041	0.869	3.114	0.969	-0.741	3.048	0.913	3.227	0.915	-1.872

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ลำดับ	ข้อความ	ปัจจุบันทำการสอน				ไม่เคยผ่าน				เคยผ่าน				ประสบการณ์ในการสอน			
		ต่างจังหวัด		กรุงเทพมหานคร		การอบรม		การอบรม		11 ปีขึ้นไป		6-10 ปี		t			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	t	
12.	เนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนาในหนังสือเรียนปัจจุบัน มีความบกพร่องและไม่ถูกต้อง	2.594	0.918	2.645	1.008	-0.532	2.585	0.927	2.638	0.982	0.530	2.611	0.982	2.629	0.918	-0.169	
13.	จำนวนที่ใช้ในหนังสือเรียนอ่านแล้วเข้าใจยาก ทำให้เกิด ความเบื่อหน่ายในการเรียน	2.777	0.811	2.735	0.895	0.497	2.850	0.813	2.702	0.870	1.653	2.670	0.832	2.825	0.790	-1.737	
14.	คำศัพท์ที่ใช้ในหนังสือเรียนอ่านแล้วเข้าใจยาก ทำให้ ขาดความสนใจ	2.835	0.887	2.878	0.899	0.476	2.953	0.828	2.799	0.920	1.641	2.765	0.801	2.951	0.941	-1.922	
15.	เนื้อเรื่องขาดการยกตัวอย่างอุปมาอุปมัยที่จะช่วยให้นักเรียน เข้าใจธรรมะแต่ละข้อได้ถูกต้อง	3.149	0.904	2.973	0.901	1.951	3.210	0.804	2.979	0.952	2.447	3.111	0.856	3.000	1.015	-0.605	
	รวม	2.570	1.003	2.416	1.042	8.105*	2.645	0.954	2.767	0.865	-6.157*	2.555	1.003	2.585	0.954	-1.389	

P* < 0.01

$$n_1 = 207$$

$$n_2 = 189$$

$$n_1 = 144$$

$$n_2 = 252$$

$$n_1 = 142$$

$$n_2 = 186$$

จากตารางที่ 8 ปรากฏว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังคมนตรีศึกษาที่สอนโรงเรียนในต่างจังหวัดกับครูสังคมนตรีศึกษาที่สอนโรงเรียนในกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับปัญหาด้านเนื้อหาวิชามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อ ปรากฏว่า ความคิดเห็นของครูสังคมนตรีศึกษาส่วนใหญ่ ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ยกเว้นปัญหาในเรื่องเนื้อหาวิชา มีรายละเอียดมากเกินไป เมื่อเปรียบเทียบกับ เวลาและหน่วยกิตที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมกับครูที่ได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติม เพื่อการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ปัญหาด้านเนื้อหาวิชา ปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อ ปรากฏว่า ความคิดเห็นของครูสังคมนตรีศึกษาส่วนใหญ่ ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 แต่ปัญหาในเรื่องเนื้อหาวิชาเกินไป ไม่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน ครูสังคมนตรีศึกษาขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องผละ 4 อริยวัฑฒิ 5 ธรรมอันเป็นอุดมมงคลสำหรับพุทธศาสนิกชน หลักกรรม และหลักธรรมอันเป็นอุดมมงคลสำหรับบุคคลในสังคม ครูสังคมนตรีศึกษาที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังคมนตรีศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนระหว่าง 6-10 ปี กับครูสังคมนตรีศึกษาที่มีประสบการณ์การสอน 11 ปีขึ้นไป เกี่ยวกับปัญหาด้านเนื้อหาวิชา ปรากฏว่าไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อปรากฏว่า ครูสังคมนตรีศึกษาที่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

ตารางที่ ๑ เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิชาพระพุทธศาสนาระหว่างครูสังคัมภีษาที่ทำการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร
กับในต่างจังหวัดระหว่างครูสังคัมภีษาที่ได้รับกับไม่ได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติม เพื่อการสอนวิชาพระพุทธศาสนาและครูสังคัมภีษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน

ลำดับ	ข้อความ	ปัจจุบันทำการสอน				ไม่เคยผ่าน		เคยผ่าน		ประสบการณ์ในการสอน						
		ต่างจังหวัด		กรุงเทพมหานคร		การอบรม		การอบรม		11 ปีขึ้นไป		6-10 ปี		t		
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	t
1.	ครูขาดความรู้และประสบการณ์ในการสอนวิชาพระพุทธศาสนา	3.130	0.912	2.915	0.969	2.288	3.197	0.824	2.939	0.992	2.503	2.898	0.950	3.139	0.852	-2.414
2.	ครูไม่มีเวลาในการเตรียมการสอน	2.536	0.969	2.317	0.931	2.261	2.530	0.960	2.373	0.950	1.569	2.324	0.893	2.573	0.996	-2.381
3.	ครูไม่มีเวลาว่างสำหรับศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในการสอน รายวิชาพระพุทธศาสนา	2.574	0.956	2.455	0.865	1.309	2.578	0.913	2.481	0.916	1.003	2.505	0.910	2.517	0.910	-0.122
4.	ครูไม่สามารถเลือกกิจกรรมที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความ สนใจและเกิดภาพพจน์ในการเรียน	2.922	0.910	2.846	0.883	0.848	2.938	0.853	2.855	0.921	0.861	2.904	0.878	2.874	0.887	0.311
5.	ครูมีความรู้พื้นฐานไม่เพียงพอในการสอนเนื้อหาวิชา พระพุทธศาสนา	2.942	0.988	2.735	1.007	2.070	3.013	0.898	2.742	1.048	2.595*	2.787	1.006	2.930	0.946	-1.327
6.	ครูไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียนทั้งในและ นอกห้องเรียน	2.169	0.942	2.116	1.009	0.540	2.204	1.006	2.108	0.954	0.918	2.164	0.975	2.088	0.949	-0.225
7.	ครูไม่เห็นความสำคัญของวิชาพระพุทธศาสนา จึงสอน อย่างไม่ตั้งใจ	2.068	1.072	1.867	0.921	1.992	2.095	1.035	1.899	0.984	1.952	2.078	1.054	1.832	0.887	2.290

ตารางที่ ๑ (ต่อ)

ลำดับ	ข้อความ	ปัจจุบันทำการสอน				ไม่เคยผ่าน		เคยผ่าน		t	ประสบการณ์ในการสอน					
		ต่างจังหวัด	กรุงเทพมหานคร	t		การอบรม	การอบรม	11 ปีขึ้นไป	6-10 ปี		t					
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	t	
๘.	นักเรียนไม่เห็นความสำคัญของวิชาพระพุทธศาสนาจึงไม่สนใจในการเรียน	3.159	0.954	3.079	0.824	0.872	3.156	0.889	3.100	0.934	0.582	3.218	0.760	3.139	0.884	2.290
๙.	ครู-อาจารย์ และนักเรียนเคยชินกับการสอนแบบบรรยายมากกว่าการสอนแบบอื่น	3.144	0.858	2.851	0.898	3.338*	2.953	0.893	3.036	0.885	0.898	3.042	0.924	2.979	0.967	0.636
10.	ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้วิธีสอนแบบใหม่ ๆ เช่น ชุดการสอน การสอนแบบสืบสอบ (Inquiry) สถานการณ์จำลอง ฯลฯ	3.004	0.911	2.736	0.941	2.909*	2.931	0.933	2.819	0.930	1.153	2.898	0.929	2.896	0.906	0.037
11.	การกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาทำได้ยาก	2.782	0.868	2.820	0.850	-0.436	2.891	0.803	2.791	0.820	1.426	2.813	0.891	2.839	0.792	-0.272
12.	ครูขาดความสามารถในการนำเอาเหตุการณ์ปัจจุบันมาสัมพันธ์กับการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา	2.347	0.967	2.322	0.914	0.266	2.598	0.782	2.297	0.902	0.982	2.398	0.956	2.370	0.901	0.276
13.	ครูขาดเทคนิคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องในแต่ละบทเรียน	2.845	0.889	2.597	0.867	2.815*	2.816	0.891	2.674	0.881	1.879	2.744	0.908	2.706	0.829	0.400

ตารางที่ ๑ (ต่อ)

ลำดับ	ข้อความ	ปัจจุบันทำการสอน					ไม่เคยผ่าน					เคยผ่าน					ประสบการณ์ในการสอน				
		ต่างจังหวัด		กรุงเทพมหานคร		t	การอบรม		การอบรม		t	11 ปีขึ้นไป		6-10 ปี		t					
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.						
14.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์																				
	เชิงพฤติกรรมของบทเรียนที่กำหนดไว้ทำได้ยาก	2.927	0.781	2.867	0.843	0.738	2.959	0.720	2.873	0.859	1.127	2.909	0.805	2.909	0.786	-0.005					
15.	การกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน																				
	ทำได้ยาก	2.821	0.848	2.762	0.863	0.693	2.789	0.795	2.795	0.890	-0.067	2.703	0.968	2.720	0.799	-0.186					
16.	ครูขาดความสามารถในการกระตุ้นให้นักเรียนได้คิด																				
	วิพากษ์วิจารณ์และแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี	2.570	0.915	2.375	0.863	2.180	2.557	0.861	2.429	0.913	1.304	2.404	0.887	2.573	0.867	-1.755					
17.	การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติจริงทำได้ยาก																				
	เช่น การสวดมนต์ ไหว้พระ การฝึกสมาธิ	2.478	1.109	2.322	1.065	1.428	2.478	1.074	2.361	0.098	1.004	2.446	1.050	2.279	1.098	1.377					
18.	ขาดความร่วมมือจากฝ่ายบริหาร คณะครู-อาจารย์																				
	และนักเรียนในการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร	2.711	1.017	2.555	0.901	0.504	3.170	0.988	2.590	0.996	5.572*	2.675	0.934	2.713	0.908	-0.382					
19.	ขาดความร่วมมือจากผู้ปกครองนักเรียนในการจัดกิจกรรม																				
	เสริมหลักสูตร เช่น การพาไปศึกษานอกสถานที่ ฯลฯ	2.739	0.949	2.576	0.893	1.742	2.795	0.908	2.622	0.935	1.800	2.989	0.784	2.783	0.808	0.431					
	รวม	2.729	0.987	2.585	0.961	6.417*	2.732	0.957	2.620	0.987	7.417*	2.658	0.877	2.682	0.946	-1.950					

$P^* < 0.01$

$n_1 = 207$

$n_2 = 189$

$n_1 = 144$

$n_2 = 252$

$n_1 = 142$

$n_2 = 186$

จากตารางที่ 9 ปรากฏว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาที่สอนโรงเรียนในต่างจังหวัดกับครูสังคมศึกษาที่สอนโรงเรียนในกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อ ปรากฏว่า ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาส่วนใหญ่ ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 แต่ปัญหาที่ครู-อาจารย์ และนักเรียนเคยชินกับวิธีสอนแบบบรรยายมากกว่าการสอนแบบอื่น ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้วิธีการสอนแบบใหม่ ๆ ตลอดจนเทคนิคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องในแต่ละบทเรียน ครูสังคมศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมกับครูที่ได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติมเพื่อการสอนวิชาพระพุทธศาสนา เกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อ ปรากฏว่า ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาส่วนใหญ่ ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 แต่ปัญหาครูไม่มีพื้นฐานความรู้ และขาดความร่วมมือจากฝ่ายบริหาร คณะครู-อาจารย์ และนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูสังคมศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนระหว่าง 6-10 ปี กับครูสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป เกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ปรากฏว่า ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อ ปรากฏว่า ครูสังคมศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

ตารางที่ 10 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการใช้สื่อการสอนและแหล่งวิชาการ วิชาพระพุทธศาสนาระหว่างครูสังคัมศึกษาที่ทำการสอนในกรุงเทพมหานครกับในต่างจังหวัดระหว่างครูที่ได้รับกับไม่ได้รับ

การฝึกอบรมเพิ่มเติม เพื่อการสอนวิชาพระพุทธศาสนาและครูสังคัมศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน

ลำดับ	ข้อความ	ปัจจุบันทำการสอน				t	ไม่เคยผ่าน				t	ประสบการณ์ในการสอน				t
		ต่างจังหวัด		กรุงเทพมหานคร			การอบรม		การอบรม			11 ปีขึ้นไป		6-10 ปี		
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1.	โรงเรียนไม่มีอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาอย่างเพียงพอ	3.135	0.945	2.851	0.927	3.024	3.034	0.953	2.980	0.943	0.543	2.920	0.935	3.111	0.920	-0.883
2.	โรงเรียนไม่มีห้องปฏิบัติการเพื่อฝึกกิจกรรมพุทธศาสนา เช่น ห้องฝึกสมาธิ	2.599	1.285	2.513	1.205	0.737	2.707	1.206	2.469	1.247	1.837	2.500	1.225	2.608	1.233	-0.805
3.	ครูมีความรู้ทักษะไม่เพียงพอในการสร้างสื่อการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา	2.903	0.892	2.751	0.835	1.703	2.863	0.841	2.811	0.884	0.585	2.877	0.884	2.797	0.801	0.865
4.	ครูมีความรู้และทักษะไม่เพียงพอในการใช้สื่อการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนา	2.725	0.910	2.550	1.788	2.038	2.768	0.891	2.570	0.830	2.218	2.686	0.897	2.538	0.748	1.812
5.	ครูไม่มีความรู้เรื่องแหล่งวิชาการต่าง ๆ เกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนา	2.357	0.948	2.317	0.935	0.375	2.394	0.954	2.301	0.935	0.937	2.361	0.979	2.321	0.864	0.388
6.	การเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อการสอนทำได้ยากเพราะมีเวลาจำกัด	3.251	0.894	3.142	0.872	1.225	3.170	0.886	3.216	0.885	-0.482	3.239	0.847	3.209	0.878	0.313

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ลำดับ	ข้อความ	ปัจจุบันทำการสอน			ไม่เคยผ่าน		เคยผ่าน		t	ประสบการณ์ในการสอน						
		ต่างจังหวัด		กรุงเทพมหานคร		การอบรม		การอบรม		11 ปีขึ้นไป		6-10 ปี		t		
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}		S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}		S.D.	
13.	มีเวลาจำกัด ทำให้การออกไปรับแหล่งวิชาการของชุมชน															
	เพื่อประกอบการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาไม่เพียงพอ	3.458	0.687	3.206	0.815	3.368	3.346	0.718	3.333	0.786	0.172	3.361	0.743	3.349	0.714	0.151
14.	ไม่กำหนดวัตถุประสงค์ของการนิมนต์พระภิกษุมาสอนแทนครู															
	ผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนาให้ชัดเจนทำให้การสอนไม่ได้ผล															
	เท่าที่ควร	2.956	0.961	2.894	0.950	0.651	2.986	0.906	2.891	0.983	0.945	2.893	0.953	2.972	0.895	-0.770
15.	โรงเรียนขาดครูที่ได้รับการเตรียมตัวให้สามารถสอนวิชา															
	พระพุทธศาสนาโดยตรง	3.111	0.986	3.116	0.954	-0.055	3.176	0.889	2.996	1.018	1.722	3.021	1.013	3.034	0.995	-0.123
16.	โรงเรียนขาดวิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถในการเรียน															
	การสอนวิชาพระพุทธศาสนา	3.091	0.978	2.941	0.940	1.570	3.251	0.809	2.883	1.011	3.726*	2.962	0.961	3.139	0.868	-1.753
	รวม	3.017	0.989	2.815	0.964	8.239*	3.009	0.944	2.861	0.998	5.800*	2.893	0.980	2.962	0.950	-2.570

P* < 0.01

n₁ = 207

n₂ = 189

n₁ = 144

n₂ = 252

n₁ = 142

n₂ = 186

จากตารางที่ 10 ปรากฏว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังคัมศึกษาที่สอนโรงเรียนในต่างจังหวัดกับครูสังคัมศึกษาที่สอนโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับปัญหาการใช้สื่อการสอนและแหล่งวิชาการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อ ปรากฏว่า ความคิดเห็นของครูสังคัมศึกษาส่วนใหญ่ ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 แต่ปัญหาการขาดแคลนหนังสือเรียน คู่มือครู สื่อการสอนด้านโสตทัศนศึกษา ห้องสมุดขาดเอกสารเพื่อการศึกษาค้นคว้าและไม่ได้รับความร่วมมือจากแหล่งวิชาการต่าง ๆ ครูสังคัมศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมกับครูที่ได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติม เพื่อการสอนวิชาพระพุทธศาสนา เกี่ยวกับปัญหาการใช้สื่อการสอนและแหล่งวิชาการ ปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อ ปรากฏว่า ความคิดเห็นของครูสังคัมศึกษาส่วนใหญ่ ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 แต่ปัญหาการขาดแคลนคู่มือครูและสื่อการสอนด้านโสตทัศนศึกษา ตลอดจนวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถในการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ครูสังคัมศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังคัมศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนระหว่าง 6-10 ปี กับครูสังคัมศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป เกี่ยวกับปัญหาการใช้สื่อการสอนและแหล่งวิชาการ ปรากฏว่า ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อ ปรากฏว่า ความคิดเห็นของครูสังคัมศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการใช้สื่อการสอนและแหล่งวิชาการทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านการวัดและการประเมินผล วิชาพระพุทธศาสนา ระหว่างครูสังคัมภีษาที่ทำการสอนในกรุงเทพมหานครกับในต่างจังหวัดระหว่างครูที่ได้รับกับไม่ได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติม เพื่อการสอนวิชาพระพุทธศาสนาและครูสังคัมภีษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน

ลำดับ	ข้อความ	ปัจจุบันทำการสอน					ไม่เคยผ่าน				เคยผ่าน				ประสบการณ์ในการสอน		
		ต่างจังหวัด		กรุงเทพมหานคร		t	การอบรม		การอบรม		t	11 ปีขึ้นไป		6-10 ปี		t	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1.	ไม่สามารถวัดและประเมินผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	2.642	0.880	2.571	0.813	0.839	2.625	0.812	2.598	0.870	0.307	2.606	0.861	2.629	0.784	-0.254	
2.	การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของบทเรียนแต่ละบทเรียนทำได้ยาก	2.859	0.850	2.708	0.834	1.787	2.836	0.844	2.759	0.846	0.879	2.803	0.900	2.763	0.711	0.454	
3.	การวัดและการประเมินผล เน้นความรู้ความจำของนักเรียนมากกว่าการปฏิบัติทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนครบทุกด้าน	3.019	0.858	2.994	0.934	0.289	3.034	0.780	2.991	0.994	0.473	2.978	0.871	3.020	0.854	-0.467	
4.	การวัดและการประเมินผล ในด้านพัฒนาการทางทักษะของวิชาพระพุทธศาสนาแก่นักเรียน ทำได้ยาก	3.067	0.915	2.915	0.814	1.715	3.047	0.896	2.963	0.829	0.977	2.973	0.830	2.993	0.782	-0.220	
5.	การวัดและการประเมินผล ในด้านพัฒนาการทางเจตคติของวิชาพระพุทธศาสนาแก่นักเรียน ทำได้ยาก	3.130	0.817	3.000	0.937	1.576	3.176	0.782	3.004	0.849	1.996	3.117	0.793	3.083	0.782	0.383	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ลำดับ	ข้อความ	ปัจจุบันทำการสอน					ไม่เคยผ่าน		เคยผ่าน		t	ประสบการณ์ในการสอน							
		ต่างจังหวัด		กรุงเทพมหานคร		t	การอบรม		t	11 ปีขึ้นไป		6-10 ปี		t					
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		\bar{X}		S.D.	\bar{X}		S.D.	\bar{X}	S.D.		
6.	ไม่สามารถแบ่งสัดส่วนของคะแนนในการวัดและการประเมินผล																		
	ภาคความรู้และภาคปฏิบัติให้เหมาะสม	2.386	0.947	2.404	0.913	-0.170	2.401	0.919	2.389	0.909	0.118	2.398	0.906	2.405	0.889	-0.087			
7.	ไม่สามารถประเมินผล การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้																		
	ในชีวิตประจำวันของนักเรียน	2.874	1.021	2.746	0.967	1.289	2.809	1.022	2.815	0.982	0.054	2.702	1.006	2.951	0.921	-2.341			
8.	การวัดและการประเมินผลโดยการสังเกตนักเรียนในการ																		
	เข้าร่วมกิจกรรมในห้องเรียน ทำได้ยากเพราะเวลามีจำกัด	2.816	0.968	2.946	0.882	0.324	2.938	0.451	2.807	0.960	1.412	2.803	0.947	2.867	0.828	-0.647			
9.	การวัดและการประเมินผลโดยการสังเกตนักเรียนต่อการ																		
	เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร ทำได้ยาก	2.773	0.930	2.793	0.872	-0.228	2.836	0.731	2.779	0.952	0.626	2.755	0.927	2.825	0.818	-0.724			
10.	ครูขาดความรู้เกี่ยวกับเทคนิคในการวัดและ																		
	การประเมินผลแบบต่าง ๆ	2.628	0.935	2.555	0.852	0.808	2.707	0.751	2.586	0.898	1.368	2.574	0.877	2.629	0.893	-0.586			
11.	ครูไม่สามารถติดตามผลพฤติกรรมของนักเรียนได้อย่างทั่วถึง																		
	และต่อเนื่อง	3.194	0.779	3.137	0.845	1.937	3.244	0.754	3.204	0.848	0.469	3.202	0.788	3.251	0.754	-0.530			

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ลำดับ	ข้อความ	ปัจจุบันทำการสอน				t	ไม่เคยผ่าน				t	ประสบการณ์ในการสอน					
		ต่างจังหวัด		กรุงเทพมหานคร			การอบรม		การอบรม			11 ปีขึ้นไป		6-10 ปี		t	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
12.	การวัดการสอนซ่อมเสริมนักเรียนที่สอบไม่ผ่านวัดดูประสงค์																
	เชิงพฤติกรรมของหลักสูตร ทำได้ยากเพราะ																
	ไม่มีเวลาเพียงพอ	2.980	0.918	2.761	0.905	2.398	2.816	0.891	2.911	0.933	0.989	2.840	1.005	2.776	0.867	0.617	
	รวม	2.872	0.925	2.807	0.887	8.480*	2.854	0.880	2.817	0.921	1.371	2.812	0.921	2.849	0.845	-1.287	

$p^* < 0.01$

$n_1 = 207$

$n_2 = 189$

$n_1 = 144$

$n_2 = 252$

$n_1 = 142$

$n_2 = 186$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 11 ปรากฏว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังคัมศึกษา ที่สอนในโรงเรียนต่างจังหวัดกับครูสังคัมศึกษาที่สอนโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับ ปัญหาการวัดและการประเมินผล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อ ปรากฏว่า ความคิดเห็นของครูสังคัมศึกษา ทั้งสองกลุ่ม เกี่ยวกับปัญหาด้านการวัดและการประเมินผล มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมกับครูที่ได้รับการฝึกอบรม เพิ่มเติม เพื่อการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ปัญหาด้านการวัดและการประเมินผล ปรากฏว่า ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อ ปรากฏว่า ความคิดเห็นของครูสังคัมศึกษา ทั้งสองกลุ่ม เกี่ยวกับปัญหาด้านการวัดและการประเมินผล มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังคัมศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนระหว่าง 6-10 ปี กับครูสังคัมศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป เกี่ยวกับปัญหาด้านการวัดและการประเมินผล ปรากฏว่า ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อ ปรากฏว่าความคิดเห็นของครูสังคัมศึกษา เกี่ยวกับ ปัญหาด้านการวัดและการประเมินผล ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับความ มีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังคัมศึกษา วิชาพระพุทธศาสนาระหว่างครูสังคัมศึกษาที่ทำการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครกับ
ในต่างจังหวัด ระหว่างครูสังคัมศึกษาที่ได้รับกับไม่ได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติม เพื่อการสอนวิชาพระพุทธศาสนาและครูสังคัมศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน

ข้อความ	ปัจจุบันทำการสอน					ไม่เคยผ่าน					ประสบการณ์ในการสอน				
	ต่างจังหวัด		กรุงเทพมหานคร		t	การอบรม		การอบรม		t	11 ปีขึ้นไป		6-10 ปี		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ด้านการใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา	2.725	1.006	2.624	0.979	3.656*	2.695	0.952	2.613	0.994	2.918*	2.714	0.983	2.688	0.949	0.436
ด้านเนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนา	2.570	1.003	2.416	1.042	8.105*	2.645	0.954	2.787	0.865	8.157*	2.555	1.003	2.585	0.954	1.389
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา	2.729	0.987	2.585	0.981	6.417*	2.732	0.957	2.620	0.987	7.417*	2.656	0.977	2.682	0.946	1.950
ด้านการใช้สื่อการสอนและแหล่งวิชาการในการเรียนการสอน วิชาพระพุทธศาสนา	3.017	0.989	2.815	0.964	8.239*	3.009	0.944	2.861	0.998	5.800*	2.893	0.980	2.962	0.950	2.570
ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา	2.872	0.925	2.807	0.887	8.480*	2.854	0.880	2.817	0.921	1.371	2.812	0.921	2.849	0.845	1.287

P* < 0.01

$$n_1 = 207$$

$$n_2 = 189$$

$$n_1 = 144$$

$$n_2 = 252$$

$$n_1 = 142$$

$$n_2 = 186$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 12 ปรากฏว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังคมนตรีศึกษาที่สอนโรงเรียนในต่างจังหวัดกับครูสังคมนตรีศึกษาที่สอนโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับปัญหาด้านการใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการสอนและแหล่งวิชาการ ด้านการวัดและการประเมินผล ครูสังคมนตรีศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังคมนตรีศึกษาที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมกับได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติมเพื่อการสอนวิชาพระพุทธศาสนา เกี่ยวกับปัญหาด้านการใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการใช้สื่อการสอนและแหล่งวิชาการ ปรากฏว่า ครูสังคมนตรีศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แต่ปัญหาด้านการวัดและการประเมินผล ครูสังคมนตรีศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังคมนตรีศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 6-10 ปี กับครูสังคมนตรีศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป เกี่ยวกับปัญหาด้านการใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและการประเมินผล ปรากฏว่า ครูสังคมนตรีศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 แต่ปัญหาด้านการใช้สื่อการสอนและแหล่งวิชาการ ครูสังคมนตรีศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของครูสังคัมศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เรียงลำดับร้อยละของปัญหาแต่ละด้านดังนี้

1. ปัญหาการใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอน

ความคิดเห็นของครูสังคัมศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตร ปรากฏว่า ประเด็นปัญหาที่สำคัญที่สุดคือ เรื่องหลักสูตรกำหนดวัตถุประสงค์ของวิชาพระพุทธศาสนากว้างเกินไป ไม่เจาะจง ไม่ชัดเจน ยากแก่การนำไปใช้ในการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 26.26 (จำนวน 104 คน) และเสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหาคือ ควรให้หน่วยงานที่รับผิดชอบกำหนดวัตถุประสงค์ในหลักสูตรของวิชาพระพุทธศาสนาให้ชัดเจน มองเห็นภาพพจน์ได้ง่าย เพื่อสะดวกต่อการใช้หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ปัญหารองลงมาคือ ครูสังคัมศึกษามีความคิดเห็นว่า ปัญหาเรื่องจำนวนหน่วยการเรียนและอัตราเวลาเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรไม่เหมาะสมกับปริมาณเนื้อหาวิชา คิดเป็นร้อยละ 24.75 (จำนวน 98 คน) ได้เสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหาคือ กระทรวงศึกษาธิการควรได้มีการกำหนดหน่วยการเรียน และอัตราเวลาเรียนเสียใหม่ให้เหมาะสมกับปริมาณเนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนา และปัญหาเรื่องหลักสูตรกำหนดเนื้อหาวิชาไว้ไม่สอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่นและสังคมในปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 18.69 (จำนวน 74 คน) เสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหาคือ ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนาด้วยการติดตามและมีการประเมินผลหลักสูตรเพื่อหาข้อบกพร่องและรีบเร่งดำเนินการแก้ไขต่อไป

2. ปัญหาด้านเนื้อหาวิชา

ความคิดเห็นของครูสังคัมศึกษาเกี่ยวกับปัญหาด้านเนื้อหาวิชา ปรากฏว่า ประเด็นปัญหาที่สำคัญที่สุด คือ เรื่องเนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนามีลักษณะเป็นนามธรรมมาก มีรายละเอียดมากเกินไปยากแก่การนำไปใช้ในการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 43.94 (จำนวน 174 คน) ได้เสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหาคือ หน่วยงานต่าง ๆ ที่รับผิดชอบควรให้คำแนะนำในการจัดการเรียนการสอน หรือผลิตคู่มือครูเพื่อเป็นแนวทางการสอนแก่ครู และควรเร่งปรับปรุงเนื้อหาวิชาในหลักสูตรให้เกิดความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น และครูสังคัมศึกษามีความคิดเห็นว่า ปัญหาในเรื่องสำนวนภาษา คำศัพท์ที่ใช้ในหนังสือเรียนเข้าใจยาก ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน คิดเป็นร้อยละ 25.76 (จำนวน 102 คน) ได้เสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหาคือ ควรมีการปรับปรุงเนื้อหาในหนังสือเรียนให้น่าสนใจและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ โดยเร่งด่วน

3. ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ความคิดเห็นของครูสังคมนศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ปรากฏว่า ประเด็นปัญหาที่สำคัญที่สุด คือในเรื่องตัวครูขาดความรู้และประสบการณ์ในการสอนวิชาพระพุทธศาสนา คิดเป็นร้อยละ 30.81 (จำนวน 122 คน) ได้เสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหาคือ ครูที่สอนควรได้รับการฝึกอบรมเพื่อการสอนวิชานี้โดยตรง หรือควรจัดให้มีการสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอน ตลอดจนช่วยหาทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา และครูสังคมนศึกษามีความคิดเห็นว่าปัญหาในเรื่องครูขาดเทคนิคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เกิดความเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาในแต่ละบทเรียน ครูดำเนินการสอนตามทฤษฎีไม่ได้มีการเน้นให้นำเอาทฤษฎีนั้นไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และครูไม่ได้นำเอาวิธีการสอนแบบใหม่ ๆ มาใช้ในการสอนวิชาพระพุทธศาสนา คิดเป็นร้อยละ 23.99 (จำนวน 95 คน) ได้เสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหาคือ ครูควรเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ปรับปรุงการเรียนการสอน โดยไม่ใช้วิธีการสอนแบบบรรยายเพียงอย่างเดียว ควรใช้วิธีการสอนแบบอื่น ๆ บ้าง เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกทางด้านความคิดเห็น ศึกษาค้นคว้าแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอีกด้วย

4. ปัญหาด้านการใช้สื่อการสอนและแหล่งวิชาการ

ความคิดเห็นของครูสังคมนศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการใช้สื่อการสอนและแหล่งวิชาการ

ปรากฏว่า ประเด็นปัญหาที่สำคัญที่สุด คือเรื่องโรงเรียนขาดแคลนสื่อการสอนและหนังสือเรียน ประกอบการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ตลอดจนวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถในการสอน คิดเป็นร้อยละ 45.46 (จำนวน 180 คน) เสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหาคือ โรงเรียนควรมีงบประมาณสำหรับจัดซื้อสื่อการสอนหรือมีโครงการผลิตสื่อขึ้นใช้เองโดยใช้วัสดุภายในท้องถิ่น และควรจัดหาวิทยากรมาบรรยายเป็นครั้งคราว เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศในการเรียนการสอน และเพิ่มพูนความรู้แก่นักเรียน และครูสังคมนศึกษามีความคิดเห็นว่าปัญหาในเรื่องห้องสมุดมีเอกสารเพื่อการศึกษาค้นคว้าในวิชาพระพุทธศาสนาไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 18.94 (จำนวน 75 คน) เสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหาคือ ห้องสมุดควรจัดหาหนังสือทางด้านวิชาพระพุทธศาสนาให้เพียงพอกับความต้องการของนักเรียน

5. ปัญหาด้านการวัดและการประเมินผล

ความคิดเห็นของครูสังคัมศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการวัดและประเมินผล ปรากฏว่าประเด็นปัญหาที่สำคัญที่สุดคือ เรื่องการวัดและการประเมินผลครูเน้นความรู้ความจำมากกว่าการนำไปปฏิบัติจริง การวัดผลโดยการสังเกตทำได้ยากเพราะมีเวลาจำกัด ทำให้การติดตามผลไม่เกิดความต่อเนื่องกัน คิดเป็นร้อยละ 17.93 (จำนวน 71 คน) เสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหาว่าควรมีการแบ่งสัดส่วนของคะแนนในการวัดผลให้เกิดความเหมาะสมกับทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และครูสังคัมศึกษามีความคิดเห็นว่าปัญหาตัวครูขาดเทคนิคในการวัดและประเมินผลแบบต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 10.86 (จำนวน 43 คน) และได้เสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหาว่าครูควรได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับวิธีการวัดและการประเมินผลแบบต่าง ๆ เพื่อให้เกิดผลดีต่อการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนามากยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย